

[Ragnhild Andersen.]

der er ét medlem af folketinget, der ikke har fået forespørgsler fra kvinder om, hvorvidt de nu kom med ind under loven.

Efter den kommunistiske gruppes mening er det forslag, som nu ligger på bordet, ingenlunde godt nok; vi ved vel, at det er et fremskridt i forhold til de bestående forhold, men selve loven om enkepension kunne og burde efter vor opfattelse have været meget bedre.

Ifølge betænkningen stiller hele udvalget et ændringsforslag om en lempelse i fradragsreglerne, så de bliver i overensstemmelse med de regler, der gælder for folkepensionister. Det er bekendt, at min gruppe er glad for dette ændringsforslag, idet vi allerede ved første behandling talte for en sådan lempelse af fradragsreglerne. Vi havde ønsket, at de skulle være de samme som for invalidepensionister; udvalget er standset op ved fradragsbestemmelserne for folkepensionister, og da der deri ligger en betydelig lempelse for de enker, der har indtægt ved siden af pensionen, siger vi tak for denne imødekommenhed. Vi stemmer gerne for dette udvalgets ændringsforslag. Mindretallets ændringsforslag om at skærpe dispensationsbestemmelsen for andre enlige mødre end enker må vi vende os imod. Vi vil stemme imod det, og jeg må ærlig talt sige, at jeg finder det ganske urimeligt, at en sådan skærpelse er foreslået. Jeg er enig med udvalgets ordfører i, at det i forvejen er en snæver dispensationsbestemmelse, som åbner mulighed for, at enker og andre enlige mødre efter det 50. år kan få pension. Efter vor opfattelse er det i forvejen et nåleøje, som det bliver meget svært at slippe igennem.

Udvalgets bemærkninger om bedre rådgivning og oplysning til enlige kvinder og enker er vi enige i, og jeg vil gerne i denne forbindelse ligesom tidligere efterlyse kontorer rundt om for de enlige mødre, således at man kunne behandle enkers og enlige mødres sager for sig og ikke sammen med alle andre sager.

Vigtige forslag til forbedring af dette lovforslag, som blev iremsat af min gruppe ved første behandling, har man efter vor opfattelse ikke taget fornødent hensyn til, idet man ikke har foreslået tilsvarende forbedringer af lovforslaget. Vi har derfor

uden for betænkningen stillet de fire ændringsforslag, som er omdelt, og som jeg håber at vinde forståelse for. Endnu kan det nås at forbedre lovforslaget mellem anden og tredje behandling.

Vort ændringsforslag nr. 1 drejer sig om de enlige kvinder over 55 år. Min gruppe kan ikke erklære sig tilfreds med, at man ikke, når man nu gennemfører en lov, der giver enhver enke over 55 år adgang til pension, gør det muligt for andre enlige kvinder, fraskilte, separerede eller ugifte, at opnå pension efter det 55. år, for så vidt deres forhold er sådan, at de ikke kan påtage sig eller skaffe sig arbejde. I alle kommuner har man erfaring for, hvor svært det er for kvinder mellem 55 og 60 år at klare sig. Jeg har, da bilagene ikke er optrykt, ikke været i stand til at sætte mig ind i henvendelsen fra Købstadforeningen. Jeg har ikke haft lejlighed til at se den, ingen har forelagt den for mig, og jeg ved ikke, hvad den indeholder, men hidtidige erfaringer fortæller, at der i alle kommuner går enlige kvinder, fraskilte, separerede og ugifte, som ikke kan klare sig, og som må henvende sig om socialhjælp, underholdshjælp. Ofte er disse kvinder udslidte, og det uanset om de er enker, fraskilte, separerede eller ugifte. For de fleste af dem gælder det, at de har svært ved at finde arbejde. For mange er det umuligt, og det er velkendt, at arbejdsgiverne, hvor yngre arbejdskraft er for hånden, vrager den ældre arbejdskraft og derfor vrager de ældre kvinder. Vi mener derfor, at ikke alene enker på 55 bør have pension, men at kvinder over 55 år, uanset om de er fraskilte, separerede eller ugifte, skal have ret til pension, når de vel at mærke på grund af nedsat erhvervsevne, svigtende helbred eller andre utilregnelige årsager ikke kan påtage sig eller skaffe sig arbejde. Der er altså her, som det vil ses, tale om en dispensationsbestemmelse, idet pensionsretten efter vort forslag kun skal kunne opnås, når kvinderne ikke kan skaffe sig eller påtage sig arbejde.

Lige fra 1946 har min gruppe talt for denne lempelse og flere gange stillet forslag herom. Da vi i 1946 behandlede ændringer i folkeforsikringsloven, stillede vi et ændringsforslag, der indeholdt en dispensationsbestemmelse for enlige kvinder på 55 år, og jeg kan tilføje, at den socialdemokratiske